

Nieuwsbrief 32 december 2013

Redactioneel

Voor u ligt het tweeëndertigste nummer van de Jabalya-nieuwsbrief. Een nummer met een beetje positief nieuws. De lift in het Naam'a College, gefinancierd door de gemeente Groningen, is klaar. De foto's in dit nummer geven een beeld van de bouw. Maar verder kunnen we niet om het feit heen dat het heel slecht gaat in de Gazastrook. Drie artikelen, het interview met Ad Bloemendaal voor de Volkskrant correspondent in Israël, de recensie van het boek van activiste Inge Neefs en de reportage over de marktkooplui op de markt in Jabalya, getuigen daarvan. De oorzaak is duidelijk: naast de jarenlange blokkade door Israël waar wij elk nummer over berichten heeft nu ook de Egyptische regering onder generaal Al sisi de grens met Gaza vrijwel afgesloten en de tunnels grotendeels verwoest. De directe economische gevolgen vindt u ook in cijfers in dit nummer, maar de gevolgen zijn veel fundamenteeler dan alleen de economie. Ook de gezondheidszorg heeft het heel erg moeilijk. Het zal u om deze reden dan ook niet verbazen dat wij u wederom oproepen onze partner de Palestine Medical Relief Society te ondersteunen. Verder nog attentie voor de lezing van Esmaralda van Boon op 19 december. Wij wensen u goede feestdagen toe en een gezond 2014.

Exorbitante prijzen op de markt van Jabalya

De plek lijkt uitgestorven. De straten die gewoonlijk gevuld zijn met rumoer van mensen, zijn stil. Mensen staan levenloos op hun plaats. Hamada probeert het te begrijpen. Aan haar gezicht is te zien dat ze twijfelt. Begrijpt ze het goed? Of zal ze gaan klagen?

De plek lijkt uitgestorven. De straten die gewoonlijk gevuld zijn met rumoer van mensen, zijn stil. Mensen staan levenloos op hun plaats. Hamada probeert het te begrijpen. Aan haar gezicht is te zien dat ze twijfelt. Begrijpt ze het goed? Of zal ze gaan klagen?

Het gebrek aan voetgangers verraadt dat dit een plek is die je niet vaker bezoekt dan één keer per week. Je vraagt je af of mensen zich verborgen hebben, of dat mensen gewoon niets nodig hebben van de koopwaar die er wordt aangeboden.

Het is de groente- en fruitmarkt van Jabalya. De markt waar iedere dag de kraampjes met koopwaar worden opgebouwd en weer afgebroken. En iedere dag zetten de handelaars ze in een andere volgorde neer, in de hoop dat ze nú meer klanten krijgen.

Er zijn meer groenten en fruit dan kopers op de markt te vinden. "En we bezwijken onder de woorden van bedelaars," vertelt Abu Rami, eigenaar van een groentestalletje. Hij zegt: "De situatie is nu nog slechter dan eerst, vooral doordat de lokale productie

Vervolg op pg. 2

erg minimaal is en we alles moeten importeren. En tijdens elke stap die we daarin nemen, moeten we geld betalen: belasting. En die moeten we sowieso betalen, of we nu verkopen of niet."

Abu Rami praat verder. Rami staat al meer dan vijfendertig jaar op de markt. Zijn woede is zichtbaar in de rimpels op zijn gezicht: "Het is heel moeilijk, omdat de plaats van de grensovergang werd veranderd, van Karni naar Kerem Shalom. (Karni was een grensovergang voor goederen. Hij werd in 1994 geopend na de Oslo-akkoorden en in 2011 definitief gesloten door Israël, red.) Wij lijden daaronder. Vroeger ging een handelaar naar Israël en kocht wat hij wilde en verkocht dat hier tegen de juiste prijs voor de consument. Nu komen er allerlei onkosten bovenop de prijs en de klanten klagen.

Bij stiltes sluit de handelaar zijn kraampje soms voor bijna een half uur. Op hoge toon zegt Abu Rami: "Kijk naar mijn handel, 's morgens verkoop ik niets. Iedereen vraagt naar de prijs van het fruit of de groenten en klaagt dan over de prijs, die niet te wijten is aan hoge winst." Ze zeggen dat ze hun behoeften wel willen meenemen, maar tegen een lagere prijs. Onverrichter zake verlaten ze dan de markt.

Hij vertelt verder over de moeilijke levensomstandigheden van de mensen, en legt uit dat een heleboel mensen wachten tot het groene fruit er slechter uit gaat zien en de prijs daardoor wat lager wordt. "Mensen hebben vaak maar de helft van het

bedrag dat tegenwoordig nodig is voor een kilo komkommers of tomaten."

Abu Rami uit zijn frustratie over het gebrek aan lokale productie van citrusvruchten en groenten, en wijst op de grote impact van de sluiting van de grensposten en de smokkeltunnels. (De smokkeltunnels naar Egypte werden onlangs gesloten nadat het Egyptische leger de macht greep en president Morsi afzette, red.)

"Sinds de sluiting van die tunnels en de grenzen, vinden we het erg moeilijk om te importeren wat we willen aan groenten en fruit en we betalen het dubbele van wat we er vroeger voor betaalden."

Van hun kant hadden de burgers niet verwacht dat de prijs van groenten en fruit tot deze hoogte zou stijgen. Eén van de klanten: "Ik ben naar de markt gekomen met ongeveer veertig shekel, omdat ik dacht dat dat genoeg was, maar helaas. Ik ben helemaal verbaasd over de prijzen..." Haar woede is zichtbaar op haar gezicht: "Ik besloot om te kopen wat ik nodig heb aan groenten om mijn kinderen en mijn familie te eten te geven. Dan koop ik maar geen fruit, want dat is onbetaalbaar tegen deze prijs."

Terwijl ik over de markt dwaal stop ik bij Haj Ibrahim. Die probeert de prijs van een halve kilo appels met vijf shekel af te dingen. Hij onderbreekt zijn onderhandeling omdat hij weigert om de appels tegen de gevraagde prijs te kopen. Ik vraag hem waarom.

Haj Ibrahim: "De prijzen zijn geweldig hoog en ik kan niet aan alle levensbehoeften van mijn familie voldoen met groenten en fruit. Daarom geef ik mijn vijf shekels liever uit aan een bundel brood dan aan een halve kilo appels."

Hij wijst er op dat hij nog maar één keer per maand op de markt komt voor groenten en fruit: "Met mijn salaris kan ik geen groenten en fruit meer kopen."

Aan de andere kant zit handelaar Mohammed Kahil te kletsen met zijn buurman, die lange uren in zijn winkel staat. "Groenten zijn essentieel voor elk huishouden maar slechts een enkeling koopt het nog. Mensen kopen nu eerder iets dat snel kan worden gekookt, want dat kost niet veel gas, en dat gas is vaak afgesloten. Ik verkoop mijn groenten nu voor dezelfde prijs als waarvoor ik ze koop van de groothandel."

Kahil wijst op zijn bloemkool waarvan hij hoopt dat hij die nog verkoopt, want ze blijven vaak lang liggen. Zijn gezicht staat zorgelijk: "De lokale productie in Gaza is erg minimaal, want je moet het water ervoor oppompen. De motor van de pomp werkt natuurlijk op elektriciteit, en die is er vaker niet dan wel. Gaza leeft in de duisternis. En wie elektriciteit (van een generator, red.) kan kopen betaalt op dit moment het dubbele van wat het normaal kost."

Verder vertelt Kahil dat de grond in Gaza slecht bruikbaar is geworden voor landbouw sinds er witte fosfor op kwam, in de oorlog van 2008. (Israël gebruikte toen fosforbommen, red.) Hij zegt: "Ook de gastoevoer is zeer beperkt. Na de sluiting van de grensposten is de gasprijs ook erg omhoog gegaan."

Daarmee is samengevat hoe de groente- en fruitproductie in de Gazastrook ondermijnd is.

Een half uur ging voorbij en er kwam niet één klant om te kopen of zelfs om de prijs van de koopwaar te vragen. Kahil wijst er op dat het zo zelfs niet meer loont om te oogsten.

In dezelfde context klaagt fruithandelaar Abu Imad Ashour dat er dagen voorbijgaan dat hij niet verkoopt door de slechte economische omstandigheden: "Hele dagen gaan voorbij zonder dat ik iets verkoop. De klant houdt niet van de huidige prijs van fruit, en wil pas kopen als het minder duur is."

Hij vertelt bovendien dat hij de enige handelaar in de regio is die fruit verkoopt, maar zijn omzet is minimaal, omdat mensen door de omstandigheden alleen het aller-noodzakelijkste kopen, en groenten en fruit daarbij de sluitpost vormen. Hij vervolgt: "We verkopen onbeschadigd en gaaf fruit voor dezelfde prijs aan de klant als wij er voor betalen aan de groothandel Beit Lahiya, maar klanten wachten tot het er een dag ligt en ongeschikt wordt voor verkoop, en proberen dan af te dingen."

Het gebrek aan productie en consumptie op de markten van Gaza weerspiegelt in belangrijke mate het lijden van de gewone Palestijnse bevolking. Het enige dat mensen op de been houdt is hoop.

Tasneem Zayan
(Vertaling: Marco in 't Veldt)

Lift in Nama'a College klaar

Zoals in het vorige nummer van onze Nieuwsbrief is voorspeld is de door Groningen gefinancierde lift in het Nama'a College inmiddels klaar en in bedrijf.

Onze Stichting heeft de burgemeester van Groningen verzocht per Skype de openingshandeling te verrichten, maar we hebben tot nog toe geen reactie gekregen. Hierbij zijn een aantal foto's van de bouw afgedrukt.

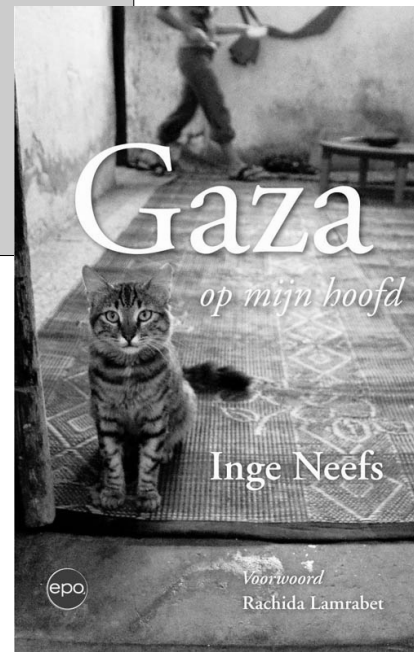

Boekbespreking:

Gaza op mijn hoofd, Inge Neefs

Uitgeverij EPO België ISBN 97894 91297 48 9

De Gaza-strook is een brandend stipje in het Midden – Oosten, niet veel groter dan Texel. Gaza komt vaak in het nieuws, door de Israëlische bombardementen, door de bezetting, door Hamas, door de tunnels en de aanhoudende oorlog. En toch wonen er mensen. Die staan centraal in het boek 'Gaza op mijn hoofd', geschreven door de Belgische schrijfster/activiste Inge Neefs. Het boek is onlangs verschenen en geeft een aardige inkijk in het dagelijkse leven van de Gazanen.

“Na twaalf maanden Gaza, gespreid over twee jaar, heb ik deze plaats lief, is het een beetje mijn thuis geworden, ondanks of misschien mede door de woeste turbulentie die me hier geraakt heeft. Ondanks de destructie en het geweld blijft Gaza ook iets magisch, iets onherroepelijks bekorend hebben. “Ala raas’, op het hoofd, daar draag je volgens een Arabische zegswijze wat je dierbaar is. En ook al weegt het verdrukkende klimaat zwaar op mijn hoofd, toch ben ik dit plaatsje en haar mensen genegen. ‘Ghazza ala raasi”, Gaza op mijn hoofd”.

Dat schrijft de Belgische schrijfster Inge Neefs in haar debuut over Gaza en dat verklaart tevens de titel van het boek: Gaza op mijn hoofd. Neefs werkte 12 maanden lang als vrijwilliger bij het ‘Gaza Community Mental Health Program’.

Neefs beschrijft het dagelijkse leven in een militair bezet en afgezonderd gebied. Over de sumoud, de veerkracht, de taaiheid en het doorzettingsvermogen van de Gazanen, maar ook over de verbittering, de uitzichtloosheid en het verdriet door de aanhoudende bezetting. “Het is die kracht, die schoonheid en ook de overdonderende hartelijkheid waarvan ik wil getuigen ondanks de continue stroom van aanslagen die een klimaat van dood en verlies creëren”, schrijft ze ergens.

Hamas

Neefs geeft een aardige inkijk in het dagelijkse, maar moeizame leven van deze Palestijnen. Zij voert niet alleen haar eigen waarnemingen op, maar doet dat ook aan de hand van haar Gazaanse vriendin Anaah die politieke consequenties verbindt aan de bezetting door Israël. Anaah uit harde kritiek

op Fatah, op de NGO's (‘die vooral begaan zijn met hun eigen overleving als organisatie’), maar vooral op Hamas. “Hamas en Fatah zijn samen ziek, het zijn beschamende

regeringen die niet voor niets ‘hukumaat et- taftat’, spuwregeringen, genoemd worden en ze moeten samen overwonnen worden in het belang van Palestina, voor het welzijn van het volk en haar toekomstige generaties.”

De realiteit is dat Gazanen vooral klagen over Hamas, een corrupte bende die in naam de Palestijnen vertegenwoordigt, maar in de praktijk zichzelf verrijkt en moreel de bevolking (vooral de jongeren) vergiftigd met een streng islamitische cultuur. “We klagen vaker over Hamas dan over de zionisten, de zionistische bezetting en de blokkade”, merkt Anaah op. Voor veel vrouwen in Palestina (de bezette Westelijke Jordaanoever en de Gaza-strook) geldt in feite een drie-dubbele bezetting: die van de lokale patriarchie waar een vrouw van het gezag van de vader naar de controle van de echtgenoot verhuist, bovenop de Israëlische bezetting en bovenop de (geestelijke) bezetting van Hamas en of Fatah.

Moord

Neefs schrijft gedetailleerd over de moord op de Italiaanse journalist Vittorio Arrigoni die door een salafistische stroming binnen Hamas gedood is. Zij

Vervolg op pg. 6

schrijft over de immense milieuvervuiling van de strook, over de vissers die slechts drie mijl uit de kust hun netten mogen uitwerpen, over de vernederingen die zij optekent van Palestijnse gevangenen (meer dan 5000) in Israëlische gevangenissen, over moeders die hun voetballende kinderen hebben verloren door Israëlisch vuur, over de Israëlische spin doctors die de media beheersen en over de overweldigende aanbidding door de Gazanen van FC Barcelona.

Het boek geeft ruimte aan jongeren in de Gaza-strook die via social media elkaar op de hoogte houden en waar Hamas nog geen greep op heeft. Neefs beschrijft demonstraties tegen Hamas die vervolgens snel in de kiem worden gesmoord door de elite eenheden.

De bevolking – voor het merendeel vluchtelingen van de Nakba van 1948 – wordt dubbel gegijzeld. Hoe doorbreek je dat? Daar geeft Neefs geen antwoord op. Wel laat ze haar vriendin Anaah het volgende zeggen: “Uiteraard willen we dat er een einde komt aan deze gestoorde situatie. Maar het gaat niet om een wapenstilstand. Er is meer nodig. We willen dat

de bezetting eindelijk beëindigd wordt. We willen dat de bombardementen stoppen. (..) We willen dat de blokkade opgeheven wordt. We willen kunnen ademen en kunnen werken. We willen leven in vrijheid: we willen ons vrij bewegen in Palestina en daarbuiten”.

De bevolking wil de verdeeldheid tussen de strijdende partijen (Fatah en Hamas) beëindigen. Dat is makkelijker gezegd dan gedaan. De hoop is gevestigd op de Palestijnse jongeren die gaandeweg nieuwe vormen en wegen zullen vinden om onder het juk van Hamas, maar bovenal onder het juk van de Israëlische bezetting uit te komen.

Want wat het boek ‘Gaza op het hoofd’ duidelijk maakt is dat de Gaza-strook een hoog beveiligde openlucht gevangenis is door de bezetting en door de blokkade. Israël heerst in de lucht, ter land en ter zee. “Mijn thuis is een gevangenis”, zeggen de Gazanen tegen elkaar. Daar moet een einde aan komen, niet alleen intern ook via het internationaal recht.

Lejo Siepe.

Lezing door Esmaralda van Boon over Gaza en de arabische lente

Datum: **Donderdag 19 december**
Plaats: **De beurs, A-Kerkhof Zuid Zijde 4, Groningen**
Aanvang: **20.00 uur**

Toegang: **Gratis**, hoewel een vrijwillige bijdrage voor medische hulp aan de inwoners van Jabalya op prijs wordt gesteld.

Organisatie: **Stichting Groningen-Jabalya**

Esmaralda van Boon is een Nederlandse arabiste en journaliste, die tijdens en na de "arabische lente" vanuit verschillende landen in het Midden Oosten verslag deed. Zij werkte voor een groot aantal Nederlandse en Belgische media. In 2012 verscheen haar boek: Vertrouw op Allah, maar bind wel je kameel vast. De avond is onderdeel van de promotiecampagne voor haar nieuwe boek

Boekbespreking:

The Gaza kitchen; A Palestinian Culinary Journey

Laila el-Haddad en Maggie Schmitt

ISBN 978-1-935982-23-4 90000 140 pag. Met kleurenfoto's. Prijs 29,95 euro.

Recepten, productinformatie en informatie over Gaza.

Wow. Een kookboek, speciaal over Gaza. Ik wist al dat het er aan zat te komen, want de schrijfsters hadden een site, waarop ze melding maakten van de voortgang. Het is een boek van ongeveer A-4 formaat geworden, er is keurig een pagina met de omrekening van Engelse maten en gewichten naar eenheden waar wij meer aan gewend zijn. Er zijn – heel veel - prachtige kleurenfoto's. Foto's van gerechten, en van ingrediënten, maar ook van mensen in hun natuurlijke omgeving: hun keukens, de winkels, de straten, de tuinen, de plastic kassen enz. enz.

In haar voorwoord stelt Nancy Harmon Jenkins zich de voor de hand liggende vraag of "een Gaza-kookboek" geen oxymoron is: een tegenstrijdigheid in de formulering. We kennen Gaza en we weten dat er aan alles tekort is. Toch is het geen tegenstrijdigheid. Gaza is niet alleen al eeuwen een belangrijk onderdeel van een specerijenroute, de keuken is ook een levende herinnering van de oorspronkelijke en van de vluchtelingen-inwoners aan traditionele levensmiddelen en recepten. De schrijfsters zien voedsel – het verbouwen ervan, het bereiden, het delen met familie, vrienden en vreemdelingen – als een vitaal kenmerk van de cultuur. Een belangrijk onderdeel van je eigen identiteit, in je directe omgeving en als onderdeel van de mensheid.

Werkwijze bij de totstandkoming van het boek

De schrijfsters zelf geven ook een introductie bij het boek. Ze hebben hun recepten verzameld via heel veel interviews. Zij gingen uit van de gedachte dat de keukengesprekken hen in staat zouden stellen het Gaza-verhaal op een heel speciale manier te vertellen. En dat bleek zo te zijn: praten-over-koken is praten over het dagelijks leven, de problemen EN de waardigheid ervan, over geschiedenis, en over je cultureel erfgoed dat verdwenen is of actief wordt vernietigd. Het gaat – vriendelijk, geduldig - dus direct over de onmogelijke politieke situatie. Maar het gesprek gaat ook weer terug naar de linzensoep, en weg van een discussie over politieke partijen. Nee, je moet er juist dit en dat bij doen, dan heb je onze traditionele versie. Passie over eten.

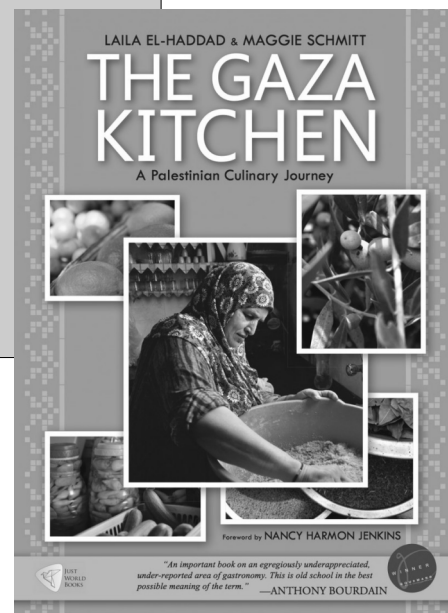
Laila en Maggie praten met rijk en arm, uit verschillende regio's.

Dat levert de basis van het boek.

Maar ze praten ook met economen, boeren, hulpverleners en anderen. Het boek kent ook een mooie vormgeving: recepten zijn gewoon op een witte achtergrond gedrukt, aanvullende informatie is gedrukt tegen een achtergrondkleur. De achtergrondteksten geven heel veel verschillende soorteninformatie: over de situatie van water en elektrische stroom, over de Palestijnse vijzel die wel te vervangen is door elke andere vijzel met een ruw oppervlak, maar niet door een gladde porseleinen, over straatvoedsel en thuisvoedsel, enz.

Mohammed Ahmed Al Soltan

Eén van de interviews is met Mohammed Ahmed Al Soltan, een boer uit Jabalya, die in een agrarisch trainingscentrum werkt. Geen vluchteling, maar een oorspronkelijke inwoner. Een joviale, goed-gehumeurde man, die enthousiast wijst op wat er allemaal verbouwd wordt. Maar zijn herinneringen zijn droef. Ze verbouwden citroenen, olijven, sinaasappels, en amandelen. Ze exporteerden naar Europa en hadden het goed. Maar de grond ligt dicht bij de grens met Israël en alles is vernietigd. Alleen een overeenkomst met Israël zal het mogelijk maken nieuwe bomen een kans op productiviteit te geven.

Vervolg op pg. 8

Bruikbaarheid

“Maar ga je er met dat alles ook echt uit koken?” was een vraag die ik kreeg als reactie op mijn enthousiaste verhaal. Ik denk niet dat ik heel gauw brood ga bakken op een omgekeerde ijzeren wadjan. Maar een soep van pompoen en linzen, dat lijkt me goed te doen. En ik neem me voor wat vaker een salade te maken met de ingrediënten allemaal heel klein gemaakt. “Daaraan herken je de toewijding van de kok”. De traditionele salade is met tomaten, komkommers en ui. Met meer variatie is het wat luxer:

Salata Khadra Mafruma

Als je deze woorden 'Googled' krijg je het recept uit dit boek, met de foto erbij. Een basis groene-salade. Het boek geeft precieze hoeveelheden, ik vervang 4 kleine komkommers door eentje-van-bij-ons.

3 stevige tomaten – een komkommer – 3 sjalotjes – 1 gele of rode paprika - 1 krop rode kool (ongeveer 150 gram) – veel munt en peterselie (het liefst de “platte” die veel makkelijker smaak geeft dan onze

hardere “gewone”...). Indien gewenst, en afhankelijk van de sterkte: 3 groene pepers. Drie citroenen – knoflookteentje – zout – zwarte peper - olijfolie .

Maak alle kruiden en groenten klein, in ongeveer even grote stukjes, en doe dit in de slakom. Maak de knoflook met wat zout fijn in een vijzel, meng het met het sap van een citroen en voeg het bij de salade. Vlak voor het opdienen ongeveer ½ theelepel zout en ¼ theelepel zwarte peper toevoegen, besprenkelen met de olie en meer citroensap. Voorzichtig mengen.

Printing on demand

Het boek wordt gemaakt volgens het printing-on-demand systeem: bij de reguliere boekhandel moest ik er lang op wachten. Of het via internet sneller gaat, weet ik niet. Welke manier van bestellen uw voorkeur ook heeft: mijn dringende advies is om het boek uzelf en anderen cadeau te doen.

Fennie Stavast.

Het gezondheidscentrum van de PMRS in Jabalya Stand van zaken bij de Dr. Haidar Abd Al-Shafi kliniek

De Palestine Medical Relief Society (PMRS) is één van de grootste NGO's op het gebied van de gezondheidszorg in Palestina en werkt vanuit vrijwilligersnetwerken in de gemeenschappen, zowel op de Westoever als in Gaza. De PMRS werkt samen met de UMWRA (VN-organisatie), het Palestijns ministerie van gezondheidszorg en andere NGO's.

In Gaza heeft de PMRS vijf eerstelijns-gezondheidscentra (waaronder de Dr. Haider Abd Al-Shafi kliniek in Jabalya) met 105 werknemers. Deze hebben een breed aanbod zoals spreekuren, gezondheidsprogramma's voor vrouwen, kinderen en chronisch zieken, laboratorium onderzoek, revalidatieprogramma's gericht op reïntegratie in de gemeenschap, noodhulpactiviteiten (mobiele klinieken, EHBO-trainingen, humanitaire hulp), en gezondheid-voorlichtingsprogramma's (o.a. op scholen).

De situatie in Gaza

De Israëlische blokkade, die al zes jaar duurt, maakte de bevolking van Gaza afhankelijk van de invoer van goederen door de tunnels vanuit Egypte.

Nu Egypte bezig is de tunnels te vernietigen en Israël de wapenstilstandsovereenkomst om de blokkade te versoepelen niet nakomt, ontstaan in Gaza tekorten aan brandstof, electriciteit en bouwmaterialen. Dit heeft grote negatieve gevolgen voor de verstrekking van basisvoorzieningen aan de bevolking, zoals gezondheidszorg. Maar het is ook rampzalig voor de economische situatie: duizenden mensen hebben de laatste tijd als gevolg van de tekorten hun bron van inkomsten verloren. Electriciteit is voor de inwoners van Gaza maar twaalf uur per dag beschikbaar. Door de sluiting van de grensovergang bij Rafah kunnen medische patiënten, die een behandeling buiten Gaza nodig hebben, het land niet uit.

Gezondheidssector

Gebrek aan brandstof treft ook de continuïteit in het werk van de ziekenhuizen. Instrumenten die worden aangedreven door elektrische generatoren zijn meer vatbaar voor defecten.

Dr. Haidar Abd Al-Shafi centrum

Dit centrum, dat bedoeld is voor medische hulp voor de 120.000 bewoners van het vluchtelingenkamp in Jabalya, heeft ook te lijden onder de bovengenoemde situatie. Maar het werk gaat door. De medische staf van ongeveer 20 personen werkt in twee ploegen. Patiënten worden in de kliniek behandeld, maar er zijn ook programma's voor

preventieve gezondheidszorg in het vluchtelingenkamp, gericht op jongeren, vrouwen en families, en het programma voor revalidatie binnen de gemeenschap. De eerste tien maanden van 2013 bezochten ongeveer 36.000 personen de kliniek. Dit jaar startte een programma gericht op huiselijk geweld tegen vrouwen, zowel op het gebied van onderzoek als preventie.

(uittreksel uit verslag van Dr. Aed Yaghi, door Bert Giskes)

Ook deze winter roepen we weer op de PMRS te steunen. Zie hieronder.

Inzamelingsactie Gaza

De afsluiting van de Gazastrook ruim zes jaar geleden opgelegd door Israël maakte de bevolking afhankelijk van de invoer via de illegale tunnels onder de zuidgrens van Gaza met Egypte. Het leidde tot structurele tekorten aan basisbehoeften, omdat Israël ook maar een minimum aan hulp toeliet. Door de recente verwoesting van de tunnels door de Egyptische autoriteiten is de situatie echter dramatisch verslechterd.

Voor de gezondheidszorg is vooral het tekort aan brandstof een groot probleem. Zonder brandstof is er geen stroom en kan er dus niet worden geopereerd. De dagelijkse behoefte aan brandstof voor de hele gezondheidssector is een half miljoen liter. Slechts een fractie daarvan is beschikbaar. Dit is een groot probleem voor 38 patiënten op de intensive care, 110 kinderen wier levens afhankelijk zijn van elektrische apparaten en bijna 700 suikerpatiënten die samen wekelijks 1800 dialyse sessies moeten ondergaan.

www.
groningen-jabalya
.com

**Laat de mensen in Gaza niet in de steek, steun de
Palestine Medical Relief Society!**

**Giften zijn welkom op gironummer 66 87 678
t.n.v. de Stichting Groningen-Jabalya**

Interview met Ad Bloemendaal over een toekomst voor Gaza zonder tunnels of Hamas

‘Veel verbetering zal er niet optreden’

De Arabische Lente is omgeslagen in een Arabische Winter, zonder dat de Arabieren ooit de zomer hebben meegemaakt. In Gaza lijkt inmiddels een ijsijd uitgebroken. Het kuststrookje is vrijwel van de wereld afgesneden en de leefsituatie van de bevolking lijkt ondragelijk. De grens naar Israël was al bijna dicht, maar sinds kort zijn ook de illegale smokkeltunnels naar Egypte gesloten. Komt de bevolking nu in opstand? Komt er een einde aan het bewind van Hamas? We vragen Midden-Oosten correspondent Ad Bloemendaal naar zijn indrukken.

Hamas kwam in 2006 aan de macht door een gril van de internationale gemeenschap. In dat jaar hielden de Palestijnen democratische verkiezingen. Op aandringen van het Westen deed ook Hamas mee, een organisatie die door Israël en de VS als terroristisch wordt gezien. Uit onvrede met het corrupte Fatah bewind kozen de Gazanen voor de enige andere optie: Hamas. Sindsdien zijn de grenzen met Israël op slot. De bewoners van Gaza krijgen via de grens met Israël slechts een minimum aan levensmiddelen het land binnen.

Enige tijd wisten bewoners via lange ondergrondse tunnels extra brandstof en voedsel de strook binnen te smokkelen vanuit Egypte, al bleven officieel de grenzen dicht. Verlichting leek er te komen voor de Palestijnen toen Egyptenaren een jaar geleden voor Morsi kozen als president, een man die sympathiek stond tegenover Hamas. Sinds het Egyptische leger op 3 juli 2013 president Morsi afzette, treedt Egypte echter hard op tegen de smokkelaars en zijn de tunnels gesloten. De inwoners van de Gaza-strook worden keihard getroffen, en zien de al schaarse aanvoer van brandstof en levensmiddelen nu volledig opdrogen.

Ad Bloemendaal

De geboren Groninger Ad Bloemendaal is tegenwoordig Midden-Oosten correspondent en schrijft vanuit het Israëlische Tel Aviv indringende artikelen over de huidige toestand in Gaza voor de Volkskrant. Bloemendaal: “Het wordt steeds moeilijker om de Gaza-strook binnen te komen maar ik kom daar om de paar maanden. Ik zie de situatie er snel verslechteren.”

“Zolang Hamas aan de macht is, is er hier geen toekomst,” laat Bloemendaal de oude Saraf zeggen in zijn artikel ‘Het leven loopt langzaam vast,’ in de Volkskrant van zaterdag 23 november, waarin

Bloemendaal de gevolgen van de tunnelsluiting beschrijft. Hoe lang laat die toekomst op zich wachten? Hoe lang is Hamas nog aan de macht?

Bloemendaal: “Ik zie weinig tekenen van verzet. Onlangs was er een Facebook actie onder jongeren, maar er kwam bijna niemand opdagen. Er zijn mensen die denken dat nu Morsi verdreven is, Hamas wel zal volgen. De situatie in Gaza is echter nogal anders dan in Egypte. In Egypte kwam er sterke oppositie van het leger tegen Morsi. In Gaza heeft Hamas niet zo’n tegenstander. Er is geen enkele organisatie die de mogelijkheid heeft om Hamas omver te werpen. De politie en de milities zijn van Hamas. Het tolereert daarnaast de milities van de Islamitische Jihad, zolang deze zich houdt aan het vorig jaar gesloten bestand met Israël.

Bovendien is mijn indruk dat de bevolking het regime in redelijke mate tolereert, bij gebrek aan een alternatief. De situatie is niet ideaal – integendeel, het gaat helemaal niet goed in Gaza – maar alles is beter dan chaos.”

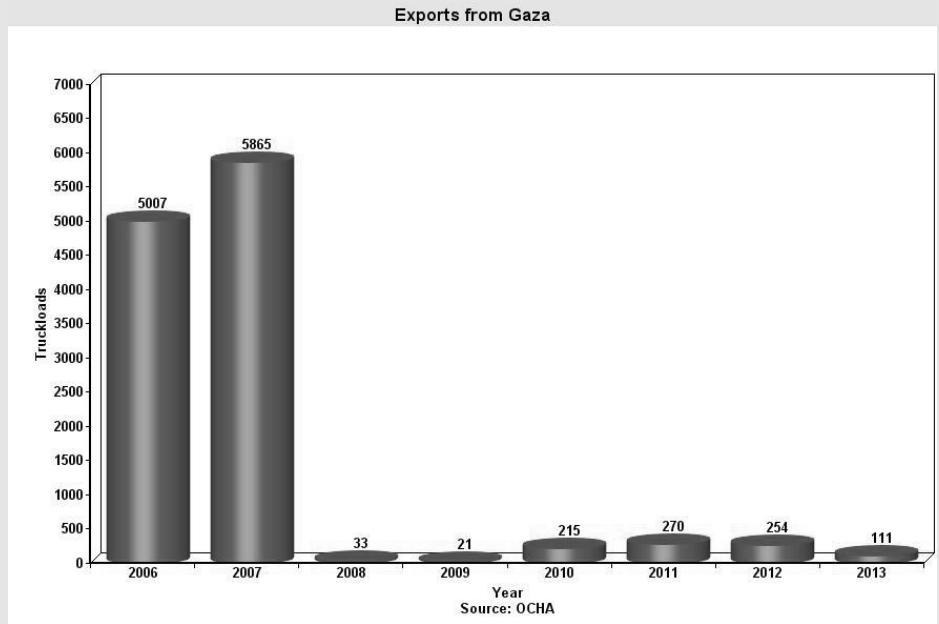
De grens naar Israël is tegenwoordig beperkt open. Via Erez - de doorlaatpost in het noorden - kunnen meer dan duizend zieken per maand en een beperkt aantal zakenlieden naar Israël, of via Israël naar de Westelijke Jordaanoever. Via Kerem Shalom in het zuiden, gaan dagelijks honderden vrachtwagenladingen goederen Gaza binnen. Op de zwarte lijst staan op dit moment alleen bouwmaterialen en bepaalde ijzerwaren.

Sinds de ongeveer 1200 tunnels naar Egypte zijn afgesloten is de leefsituatie dramatisch verslechterd. Via de tunnels kwam ongeveer 50% van Gaza’s import binnen. Heel het moderne leven komt tot stilstand. Er is bijvoorbeeld een groot tekort aan brandstof. Daardoor werken bijvoorbeeld de pompen

Abu pessoptimist (Jan Maarten Hijmans) over situatie in Gaza

Precies een jaar gelden sloten Israel en Hamas een staakt-het-vuren, na wat Oxfam keurig een 'militaire escalatie' noemt (het was een Israelische aanval op de Gaza-strook) waarbij 165 Palestijnen werden gedood, evenals zes Israeli's, en geweldig veel schade werd aangericht. Een bepaling uit het akkoord was dat de grensovergangen zouden worden geopend en dat het vrije verkeer van mensen en goederen zou worden vergemakkelijkt. Dat is - ondanks een verbetering in de veiligheidssituatie - niet gebeurd. Met als gevolg dat 57 % van de gezinnen in Gaza nu "food insecure" zijn (ze zijn er niet zeker van of ze wel voldoende goede voeding kunnen bemachtigen) en 80 % van de bevolking afhankelijk is van buitenlandse hulp. [....]

Het is duidelijk dat de blokkade een verwoestende impact heeft. Wat de export betreft, volstaat het om dit figuur over te nemen. Dit jaar verlieten 111 vrachtauto's met goederen Gaza. In 2011 en 2012 waren dat er nog respectievelijk 270 en 254. Ook dat was natuurlijk verwaarloosbaar weinig. Wat de import betreft: er kwam via Kerem Shalom (de Israelische grensovergang voor vracht) ongeveer 50% binnen van wat gebruikelijk was vóór de blokkade.

Voor zijn hele verhaal <http://abu-pessoptimist.blogspot.nl/2013/11/gaza-een-jaar-na-het-bestand-is-de.html>

voor water en riolering niet meer constant. Als gevolg daarvan stroomt er in enkele wijken op sommige dagen rioleringswater de straten in. Ook de generatoren voor 'privé-elektriciteit' werken niet meer.

Bloemendaal: "Vroeger had men bijvoorbeeld zo'n acht uur per dag geen stroom. Nu heeft men zes uur per dag wél stroom. In mijn Volkskrant artikel haal ik het voorbeeld aan van een echtpaar dat in de tachtig is en op de elfde verdieping van een flat woont. De lift werkt het grootste deel van de dag niet. En er is geen water, want de pompen werken niet. Dus hoe moet je in zo'n situatie overleven?"

Bloemendaal ziet wel dat Hamas het moeilijk heeft. Door de tunnels kwamen bijvoorbeeld koffers vol contanten Gaza binnen, hulp uit landen in de Golfregio. Dat is nu afgelopen. Hamas lijdt daarnaast een maandelijks verlies van naar schatting 240

miljoen dollar doordat het geen belasting meer kan heffen op door de tunnels aangevoerde Egyptische goederen.

Bloemendaal: "Er is wel voedsel. Zeven pitabroden kosten 1 shekel, omgerekend zo'n 22 eurocent. Maar uit Egypte kwamen veel relatief goedkope producten en voedsel. Nu moet alles uit Israël komen en betaal je Westerse prijzen. Bovendien heft Fatah er ook nog eens belasting op, voordat het Gaza binnenkomt. Veel mensen kunnen dat allemaal niet meer betalen en kopen op de pof. Zo'n zeventig procent van de mensen moet helemaal of gedeeltelijk leven van de internationale voedselhulp die wordt verstrekt door UNRWA. Er zijn in Gaza alleen al 70.000 ambtenaren - onder wie politiemensen - van de vorige, door Fatah gedomineerde regering, die thuis zitten maar wel een salaris ontvangen uit Ramallah. Zij vormen een soort middenklasse.

Vervolg op pg. 12

Belangen

Ondanks de diepe crisis voorziet Bloemendaal geen instorting van het regime. Ook verwacht hij geen koerswijziging van Hamas. Bloemendaal: "Er zijn drie voorwaarden die het Westen en Israël hebben gesteld aan zakendoen met Hamas. De eisen zijn:

1. erkenning van Israël (binnen de grenzen van 1967),
2. afzwering van geweld en 3. erkenning van de bestaande overeenkomsten. Hieraan zal Hamas niet tegemoet komen en dat sluit iedere verdere verzoening uit. Hierdoor kan de huidige situatie lang duren.

Aan de ene kant houdt Hamas zich goed aan het laatste bestand met Israël en zijn er geen aanvallen. Israël heeft zich dus bij de situatie neergelegd en denkt terecht dat Hamas de enige factor is die in Gaza de rust kan handhaven.

Aan de andere kant ziet Hamas zich geïsoleerd en omringd door vijanden: Israël, Egypte en die andere Palestijnse partij: Fatah. Zelfs het goede contact met Turkije is verminderd, sinds Egypte de Turkse ambassadeur vorige week het land uit zette.

Grensovergangen naar Gaza zijn zo goed als afgesloten. Om naar Gaza te gaan heb ik naast mijn

paspoort perskaarten nodig van Israël en Hamas. Na de Israëlische 'grenspost' passeer je eerst een post van Fatah (waar Israël zaken mee doet) en vervolgens een post van Hamas (waar Israël geen zaken mee doet). De inwoners van Gaza tolereren het, want zijn wel het één en ander gewend aan tegenslag. Ze accepteren Hamas, want die geeft een zekere mate van rust en veiligheid. Wel zie ik een sterk verlangen naar een verzoening met de andere Palestijnen, met Fatah."

Zo zijn er veel partijen die er belang bij hebben dat er zo weinig mogelijk veranderd, en dat de huidige situatie nog lang voortduurt. Dat alles wel ten koste van een gewone burgerbevolking van 1,5 miljoen mensen op een gebied zo groot als Texel, waarvan zo'n 66% al voor het sluiten van de tunnels onder de armoedegrens van 2 dollar per dag leefde.

Bloemendaal: "Alles is er op gericht om de situatie van de bevolking in Gaza op een absoluut minimum te houden. Men crepeert niet, men komt niet om van de honger. Er is geen sprake van een humanitaire ramp, zoals dat wel in Soedan of de Sahel voorkomt, maar veel verbetering zal er ook niet optreden."

Marco in 't Veldt

Inzamelingsactie Gaza

Laat de mensen in Gaza niet in de steek, steun de
Palestine Medical Relief Society!

Giften zijn welkom op gironummer 66 87 678
t.n.v. de Stichting Groningen-Jabalya

**Ja, ik wil op de hoogte blijven
van het Jabalya-project:**

Naam: _____
Adres: _____
PC+Woonplaats: _____
Telefoon: _____
Email: _____

Opsturen aan:
Stichting Groningen-Jabalya
Coehoornsingel 87, 9711 BR Groningen

Colofon

Redactie: Bert Giskes,
Pieter van Niekerken,
Marco in 't Veldt
Harm van der Veen

Met medewerking van: Tasneem Zayan, Lejo
Siepe, en Fennie Stavast

Redigeren: Jan Jongbloed
Ontwerp en lay-out: Harm van der Veen

Postadres: Coehoornsingel 87
9711 BR Groningen

De stichting is ook telefonisch te bereiken:
Bert Giskes 050-5421370

info@groningen-jabalya.com